

Jos JANSSEN

Seminarist in de bres tegen zelfdoding

In december wordt hij tot diaken gewijd, volgend jaar tot priester. Eerst mag Jos JANSSEN (55) echter aartsbisschop Jozef DE KESEL ontvangen in het Centrum ter Preventie van Zelfdoding, waar hij al jaren voorzitter is. „Uit de zeldzame keren dat ik praat over mijn vrijwilligerswerk daar, leer ik dat iedereen wel al eens met zelfdoding in aanraking kwam. Het lijkt me een van de laatste taboes.”

‘Zonder het hart van een diaken is een priester een lege huls’

Jozefien VAN HUFFEL

Stagiair en schooldirecteur lijken twee rollen van erg verschillend kaliber, maar Jos JANSSEN combineert ze al even met verve. 's Weekends draait hij mee in een parochiefederatie, eerder al verkende hij de pastoraal in ziekenhuis en gevangenis. „Het leven is intenser sinds ik seminarist bent. Nieuwe mensen, nieuwe gesprekken, nieuwe werelden”, zegt hij, aan de vooravond van een al even nieuw schooljaar in het Sint-Franciscuscollege.

–Hoe kwam u terecht bij het Centrum ter Preventie van Zelfdoding?

Op een vrijdagavond, zeventien jaar geleden, mijn derde dag als schooldirecteur, kreeg ik telefoon. Een leerling had na schooltijd een einde gemaakt aan zijn leven. We hadden nog nooit iets dergelijks beleefd. Ik kende de jongen niet, maar met zijn zes vrienden bezocht ik dat weekend nog de familie en bereidde ik vervolgens de begrafenis voor. Jarenlang sprak ik in september nog af met de jongens. Het liet me nooit los. Dat is waarom ik reageerde op een oproep van de Zelfmoordlijn om vrijwilliger te worden, ook al was het onhandig dat ik daarvoor telkens van Heusden-Zolder naar Brussel moest. Vijf jaar lang zat ik wekelijks vier uur aan de telefoon, tot ik gevraagd werd als voorzitter.

–Heeft uw priesterroeping iets te maken met dat engagement?

Wellicht wel. Vaak bad ik op de terugweg naar huis: „Heer, ik deed mijn best, neemt U het nu over?” Het was tegelijk een manier van loslaten en een gebaar om mensen aan God toe te vertrouwen. Ik ben godsdienstleraar van opleiding, maar met de jaren raakte mijn actieve geloofsleven wat op de achtergrond. De tijd in de auto, de momenten van intens nadenken en ook de nood aan zingeving na de dood van mijn ouders in diezelfde periode deden me onder meer het gebed opnieuw ontdekken. Ik raakte ook meer betrokken in de parochie, tot ik uiteindelijk naar bisschop Hoogmartens stapte en vroeg of hij met mij als priester nog iets kon doen.

–Zijn de opleiding en uw job te combineren? Theologie en filosofie had ik al gestudeerd. Anders dan mijn collega-seminaristen moest ik daarom maar een dag per week

Jos Janssen: „Het eerste jaar vertelde ik enkel mijn broer dat ik aan het seminarie studeerde.” © Mine Dalemans

aanwezig zijn in het seminarie Johannes XXIII in Leuven, naast de bijzondere momenten. Ze noemden me aanvankelijk wel eens lachend „onze seminarist-toerist”, maar ik werd er door iedereen goed ontvangen.

„Ik draag de mensen van de Zelfmoordlijn, zowel de vrijwilligers als de bellers, altijd mee in mijn gebed”

Het eerste jaar vertelde ik enkel mijn oudere broer waar ik mee bezig was. Ik was bang voor de reacties, maar achteraf gezien, was dat nergens voor nodig. Haast niemand reageerde negatief. Het aller-mooist was de opmerking van een jongen van het project voor straatkinderen in de Filipijnen waar ik al 25 jaar elke zomer naartoe trek. Ik vertelde hem dat ik *father* wilde worden, maar dat is natuurlijk een woord met twee betekenissen. „Er veran-

dert dus helemaal niets, u bent al lang een soort vader voor mij”, grapte die jongen.

–Wat wil u als priester bereiken?

Ik hoop dat ik een priester kan zijn voor alle mensen, ook voor wie zich niet gelovig noemt. Ik vind dat er in de samenleving heel veel nood is aan religie en liturgie, in brede zin. Ik vind het trouwens erg belangrijk dat ik straks eerst tot diaken word gewijd. Een priester zonder dienstbaarheid, zonder diakenhart is volgens mij een lege huls. Als stage liep ik onder meer een aantal weken mee met *Tralies uit de weg*, op de vrouwenafdeling van de gevangenis in Hasselt. Vond ik het voordien wat moeilijk om vat te krijgen op de werken van barmhartigheid, nu begrijp ik ze. We kunnen en moeten overal menselijkheid binnenbrengen.

–Op 15 september komt aartsbisschop Jozef De Kesel naar het Centrum ter Preventie van Zelfdoding. Wat wil u meegeven?

Van mijn jaren aan de telefoon blijft me vooral de ontzettende eenzaamheid van mensen bij en de pijn die een relatiebreuk of misbruik kunnen veroorzaken. Je leert

er de meest donkere kant van de mens kennen, het vermogen om anderen kapot te maken, maar je ziet er ook, onder meer in het engagement van vrijwilligers, het beste in mensen en de kracht van hoop. Ik draag de mensen van de Zelfmoordlijn, zowel de vrijwilligers en de stafleden als de bellers, altijd mee in mijn hart en gebed.

Toen ik begon, telde de Zelfmoordlijn 35 vrijwilligers, nu 140. De voorbije vijf jaar nam het aantal oproepen naar de lijn toe van 10.000 tot 15.000 en groeide ook het aantal chatgesprekken en e-mails, dankzij het groeiend aantal vrijwilligers. We zijn er altijd, maar we willen er nog meer zijn. Onze samenleving is oververhit en het is bijgevolg des te meer nodig om gekwetste mensen nabij te zijn.

Met vragen over zelfdoding kunt u gratis en anoniem terecht op de Zelfmoordlijn 1813 of op www.zelfmoord1813.be. De lijn zoekt ook nog vrijwilligers en mensen die de lijn steunen met een gift.